

The article discusses the new technology (podcast) in the learning process of veterinary colleges in Germany. Aspects of the use of podcasting in veterinary education in Germany are analyzed. The use of the accumulated experience of German universities in the practice of the Ukrainian veterinary schools to improve the educational process is proposed. The main positive features of podcasting are determined, including: the possibility of repeated listening confusing information, the possibility of selection of educational material, the ability to choose their own pace of learning, stimulating cognitive activity, it is a combined study of educational material with their favorite music, etc., the ability to listen anywhere any time, the possibility of self-training. The negative aspects of the use of podcasting are considered: distraction while in areas with active traffic area, as well as the negative impact of personal devices for listening to music on hearing students.

Podcast, the latest technology, a doctor of veterinary medicine, veterinary college education, Germany

УДК 378.147

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТНИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА

С. Е. Халілова, аспірант

У статті розглянуто питання особливостей проектних умінь майбутніх інженерів садово-паркового господарства. Запропоновано визначення поняття «проектні уміння», вивчено особливості діяльності інженерів садово-паркового господарства і творчі аспекти цієї роботи. Відзначено, що інженери садово-паркового господарства використовують у своїй професійній діяльності результати наукових досліджень із різних галузь науки і техніки. Констатовано, що всі вміння, що складають групу проектних умінь майбутніх інженерів садово-паркового господарства, є важливими, а їх формування має здійснюватися в гармонійному взаємозв'язку.

Проектні уміння, проектування об'єктів садово-паркового господарства, діяльність інженерів садово-паркового господарства, творчість.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Професійна підготовка майбутніх інженерів садово-паркового господарства порівняно новий, але дуже актуальний вид вищої освіти в сучасному суспільстві, який бурхливо розвивається. Тому що ландшафтний дизайн, як зазначає більшість дослідників, знаходиться на межі матеріальної і духовної діяльності і має завдання задовольняти як матеріальні, так і духовні потреби люди-

ни. Необхідно відзначити, що інженери садово-паркового господарства, зайняті в професійній діяльності, використовують у своїй роботі результати наукових досліджень із різних галузь науки і техніки. Адже сад, парк та інші зелені насадження – складні творіння, у створенні яких використовують різнохарактерні матеріали. Тут знаходять застосування живі рослини, форми поверхні, вода, камінь, явища природи, твори різних видів мистецтва, головним чином, архітектури та скульптури. Щоб парк або сад міг добре служити практичним цілям і бути одночасно гармонійним в художньому відношенні, необхідно всі ці різнохарактерні матеріали об'єднати в раціональну та гармонійну систему. Це досягається шляхом формування у майбутніх інженерів садово-паркового господарства проектних умінь.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проведений аналіз літературних джерел показав, що проблему формування проектних умінь дослідження Киричук В. О., Прашко О. В., Смотров О. В., Марченко С. С., Єлканов С.Б., Єлізарова Є. А, Алісієвич Е. П., Тигров С .В., Шастун Т. А., Куликов А. Г, Братчикова Л. І. та ін.; окремим питанням навчання і професійної підготовки фахівців садово-паркового господарства присвячені роботи Дикої І. В., Кизилова А. С., Третьякової Т. А. та ін. Проте проблема формування проектних умінь майбутніх інженерів садово-паркового господарства до цього часу не була предметом спеціального дослідження.

Мета статті – визначити особливості проектних умінь майбутніх інженерів садово-паркового господарства.

Виклад основного матеріалу. Невід'ємною складовою діяльності інженера садово-паркового господарства є наявність сформованих, на тому чи іншому рівні, проектних умінь, які визначають ефективність здійснення проектної діяльності. Говорячи про проектні уміння, необхідно зазначити, що вони є синтезом природних і набутих властивостей особистості, тому для них характерна певна структура особистісних якостей і властивостей. У процесі формування даного виду умінь людський потенціал знаходить свою реалізацію, стає засобом особистісного розвитку.

Досліджуючи особливості проектних умінь майбутніх інженерів садово-паркового господарства, розглянемо насамперед базове для нашого дослідження поняття «проектні уміння».

Під проектними уміннями дослідники розуміють:

- засвоєнні студентами способи виконання проектної діяльності на основі знань про те, як діяти і усвідомлення умов, при яких дії приведуть до досягнення відповідної мети (Алісієвич Є. П.);

- групу умінь, яка виділяється за такою ознакою як їх спільність по відношенню до проектної діяльності, метою якої є побудова технологічного процесу по конструюванню і виготовленню виробів і вирішення творчих завдань (Тигров С .В.);

- теоретико-практичну діяльність, що включає в себе володіння різноманітними способами практичних дій по розгляду досліджуваних об'єктів, предметів, явищ, їх моделей в цілісності, взаємодіях у відповідності з виділеними цілями; дій по формуванню вміння розглядати, вивчати один і той же об'єкт, предмет з різних, взаємодоповнюючих точок зору і дії по

формуванню вміння поєднувати понятійний та інструментальні засоби з різних дисциплін при побудові моделей (Шастун Т. А.);

- сукупність умінь, які виділяються за ознакою їхньої спільності по відношенню до проектної діяльності (можливість здійснювати саме проектну діяльність), метою якої є створення проекту як особливого виду діяльності (Елизарова Е. А.);

- сукупність дій щодо цілеспрямованої зміни об'єкта на основі раніше отриманих проектних знань і навичок у нових і різноманітних ситуаціях (Куликов А. Г.);

- способи реалізації певних дій, спрямованих на побудову проекту, що відображає очікуваний результат діяльності (Кошелева Н. Г.).

Узагальнення цих поглядів дало можливість сформулювати на їх основі визначення поняття «проектні уміння» – це система теоретичних та практичних дій, прийомів, які використовуються для зміни і генерації концепцій і способів сприйняття, спрямованих на розробку проекту озеленення. Розвинені проектні уміння надають можливість повністю використовувати доступну інформацію і накопичений досвід, які заключаються в старих структурах, шаблонах, концепціях і способах сприйняття. Саме тому для майбутніх інженерів садово-паркового господарства є дуже важливим наявність сформованих проектних умінь. Тому що проектування об'єктів садово-паркового господарства являє собою одну з різновидів проектної діяльності. Його процес має багато спільного зі всякою проектною роботою. Проте поруч із загальними рисами проектної діяльності проектування об'єктів садово-паркового господарства існує ціла низка рис, пов'язаних зі специфікою предмета проектування.

Аналіз та узагальнення спеціальної літератури засвідчує, що автори під діяльністю інженерів садово-паркового господарства розуміють:

- проектування і розробку заходів щодо перетворення, художнього поліпшення та оформлення ландшафту, особливо порушеного внаслідок антропогенної діяльності, а також в результаті обвалів, утворення ярів тощо, з метою створення сприятливого середовища (Гарнизоненко Т. С.);

- архітектуру відкритих просторів, яка є мистецтвом формування гармонійного середовища для людини, використовуючи для цього ландшафтні компоненти й штучні об'єкти (Нехуженко Н. А.);

- сферу творчої діяльності людини, спрямовану на формування сприятливого, екологічно повноцінного, комфортного та естетично привабливого середовища (Теодоронський В. С.).

Звернули увагу на те, що всі ці визначення характеризують лише творчу сторону діяльності інженерів садово-паркового господарства та без уваги залишилася нормативна, чітко регламентована сторона. Так, Горбик О. Р. стверджує, що реальна практична діяльність дизайнерів красномовно свідчить, що сучасне проектування взагалі неможливе без широких знань державних нормативів, які регулюють створення об'єктів з відповідною якістю [2, с. 10]. Адже проектні роботи пов'язані зі створенням проектної документації [2, с. 214].

Підтримуємо думку Скакової А. Г., яка зазначила, що малюнки, ескізи і креслення незамінні в ландшафтному проектуванні, оскільки вони достовірно відображають всі тонкощі задуманого проекту, авторське бачення ландшафту, передають не тільки технологію, але й ідею пристрою саду. Вони є універсальною мовою професійного спілкування всіх людей, що беруть участь у створенні саду: агронома, архітектора, художника, дизайнера, садівника, будівельника. А знання законів проектування і вміння зобразити свою ідею – життєва необхідність для інженерів садово-паркового господарства [7, с. 5].

Таким чином, найбільш важливим у процесі проектування є вирішення протиріччя між творчим мисленням і логічним аналізом. Хілл П. стверджує, що творче мислення є більш продуктивним в тому випадку, коли уява може вільно охопити відразу всі сторони розглянутої проблеми. Аналіз же дає найкращі результати при послідовному, упорядкованому розгляді проблеми. У процесі проектування дотримується розумний баланс між творчим мисленням і логічним аналізом, що вкрай важливо для успішного проектування [8].

З цією метою звернемося до тлумачення поняття «творчість». Адже вивчення процесу творчості і шляхів розвитку творчих здібностей надзвичайно важливо для ефективної підготовки творчо мислячих людей. Детальний аналіз виявив різні підходи до його трактування. Більшість вчених, окреслюючи сферу творчості, вважають, що творчість характеризує лише соціально значущі відкриття (Гончаренко С., Каіров І. А., Рубинштейн С. Л., Рапацевич Е. С.). Деякі вказують на настільки ж безперечний творчий характер тих відкриттів, які робить людина для себе (Максименко С. Д., Роджерс К.). Інші відзначають, що творчість у проектних методах проявляє себе в оригінальності сформованих питань, цілей, класифікацій, процесів тощо (Джонс Дж. К.).

Ми вважаємо, що надзвичайно важливим у творчому процесі є вихід за межі сформованої системи знань, розгляд явища з нових сторін, включення різних систем знань, вміння встановити схожість між явищами, тобто підведення одиничного під особливе і особливого під загальне, що не виключає і зворотного шляху – від загального або особливого до одиничного. На думку Климова Е. А., творчість за своєю природою вимагає оригінальності, вміння відмовлятися від стереотипів діяльності, знань, хоча без таких стереотипів як бази воно неможливе. Тому професійна особистість повинна, з одного боку, мати набір стандартизованих знань і навичок і, з іншого – мати можливість і вміння відмовитися від них у пошуках інших знань і способів діяльності, більш вірних для даного випадку [3].

Для цього більшість дослідників пропонують вивчати і переосмислювати досвід, який існує, аналізувати технічні аналоги, перетворювати вихідні дані. Умови творчого завдання повинні зумовлювати виникнення проблемної ситуації, а рішення – спонукати до використання старих знань в нових ситуаціях, а іноді й до самостійного добування нових.

Однак ми погоджуємося зі ствердженням Е. де Боно, який висловив протилежну думку про те, що заглибившись у вивчення готових знань,

дуже складно залишитися оригінальним. Читаючи роботи інших дослідників, людина неминуче прийме їх погляди, концепції і способи сприйняття. І всі пропонувані концепції так чи інакше будуть відштовхуватися від вже відомого. Тому для того, щоб бути компетентним, треба знати якомога більше, але для того щоб бути оригінальним, не треба знати нічого.

Один із способів вирішення цієї дилеми – читати потроху, для початку рівно стільки, скільки потрібно, щоб увійти в курс справи. Потім зупинитися і подумати. Як тільки ви нащупаєте власну позицію в даному питанні і знайдете декілька оригінальних ідей, ви можете читати далі. Через деякий час потрібно знову зупинитися і переглянути свої ідеї, а може бути вигадати нові. Таким чином з'явиться можливість залишитися оригінальними [6]. Адже майбутньому зовсім не потрібні люди, які міцно зберігають у собі тягар минулого.

Отже, можна стверджувати, що майбутні інженери садово-паркового господарства мають бути творчими особистостями для того, щоб звільнитися від шаблонів і стереотипів та генерувати оригінальні ідеї. Адже як зазначив Молчанов В. М., у творчості дизайнера з'єднується прагнення вченого до системи і художника – до гармонії [5]. Цікаву точку зору висловив Михайленко В. Є., вказавши, що надзвичайно важливим чинником творчої діяльності фахівців, здатних створювати об'єкти архітектури є зорова система, котра не лише «бачить» світ таким, яким він виступає у реаліях, а має також механізми, що забезпечують породження нового евристичного абстрактного мислення [4, с. 266].

Шимко В. Т., проводячи аналіз сучасної архітектурно-дизайнерської школи відзначив те, що сьогодні основна увага в навчальному процесі приділяє таким навичкам проектування, як ескізування, складання варіантів, техніці промальовування і подачі проектного матеріалу, називаючи їх другорядними. Тоді як ідеологія, теоретичне підкріплення власне пошукової діяльності залишається в тіні добре напрацьованих практичних навичок. Це необхідно поправити, звернувши увагу на досить ефективні і науково обґрунтовані технології, відомі з інших областей проектної творчості. Він пропонує розділити всі варіанти завдань композиційної організації середовищних комплексів на дві групи: 1) створення об'єктів принципово нових, де синтезуються технічні, просторові і образні параметри, які не зустрічалися раніше; 2) внесення нових якостей або технічних рішень об'єктів і систем, вже знайомих споживачам. Перший тип завдань має у теорії дизайну назву «проектування без аналогій», другий – «проектування по прототипам». Зрозуміло, споживач в обох випадках отримує якийсь новий вид послуг, новий товар, нове рішення середовища. Але характер проектних дій при цьому далеко не однаковий [9, с. 152].

На наш погляд, вищі навчальні заклади повинні ставити собі за мету формування проектних умінь майбутніх інженерів садово-паркового господарства на високому рівні – «проектування без аналогій». Адже «наслідуючи наслідуване, руйнується первісна традиція», оскільки традиція не володіє творчою здатністю, тому що вона – похідна. До того ж життя буде перетворюватися не міцними знаннями людей, а їх вміннями творити прекрасне і спрямовуватися до прекрасного.

Висновки і перспективи подальших наукових досліджень. Таким чином, діяльність інженерів садово-паркового господарства поєднує у собі творчу і чітко регламентовану сторони. Адже вона є синтезом знань законів проектування, державних нормативів, умінь грамотно відобразити свої ідеї в кресленні, ескізі, проекті і творчості, як методу пошуку та формування нових композиційних і стилістичних ідей.

Усі вміння, що складають групу проектних умінь майбутніх інженерів садово-паркового господарства, є важливими, а їх формування має здійснюватися в гармонійному взаємозв'язку.

Список літератури

1. Гервер В.А. Творческие задачи по черчению. – М.: Просвещение, 1991. – 128с.
2. Збірник державних будівельних норм України щодо архітектурного та дизайнерського проектування малоповерхневих житлових будинків та їх інтер'єрів : [навчально-методичної посібник / уклад. Горбик О.Р., Ломовський А.І.]. - К. : Университет "Україна", 2011. – 224 с.
3. Климов Е. А. Психология профессионала. Избранные психологические труды / Е. А. Климов. – М.: Институт практической психологии, 1996. – с.400
4. Молчанов В. М. Основы архитектурного проектирования: социально-функциональные аспекты. Учебное пособие / Молчанов В. М. – Ростов н/Д : Феникс, 2004. – 160 с. – (Серия «Высшее профессиональное образование»).
5. Скакова А. Г. Ландшафтное проектирование сада / А. Г. Скакова. – М. : ЗАО «Фитон+», 2010.-144 с.: ил. – (Библиотека ландшафтного дизайнера).
6. Хилл П. Наука и искусство проектирования / Хилл П.; пер. с англ. Е. Г. Коваленко. – М. : Мир, 1973. – 262 с.
7. Шимко В. Т. Архитектурно-дизайнерское проектирование. Основы теории / Шимко Владимир Тихонович. – М. : «Архитектура-С», 2006. – 296 с.
8. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основы композиції (геометричні аспекти художнього формотворення): навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Каравела, 2004. – 304с., с. 266
9. Серьезное творческое мышление / Э. Боно // Пер. с англ. Д.Я. Онацкая. – Мн.: ООО «Попурри», 2005. – 416с.: ил.

В статье рассмотрены вопросы особенностей проектных умений будущих инженеров садово-паркового хозяйства. Предложено определение понятия «проектные умения», изучены особенности деятельности инженеров садово-паркового хозяйства и творческие аспекты работы. Отмечено, что инженеры садово-паркового хозяйства используют в своей профессиональной деятельности результаты научных исследований из разных отраслей науки и техники. Констатировано, что все умения, составляющие группу проектных умений будущих инженеров садово-паркового хозяйства, важны, а их формирование должно осуществляться в гармоничной взаимосвязи.

Проектные умения, проектирование объектов садово-паркового хозяйства, деятельность инженеров садово-паркового хозяйства, творчество.

The paper deals with the features of the design skills of the future engineers of landscape management. A definition of the term "design skills" is proposed, the features and the characteristics of the work of the engineers of landscape management and creative aspects are studied. It is noted that the engineers of landscape management use in their professional work research results from various fields of science and technology. The activities of the future engineers of landscape management combines creative and well regulated parties. It is a synthesis of design knowledge of laws, government regulations, skills competently reflect their ideas in drawings, sketches, design and creativity as a means of finding and forming new compositional and stylistic ideas. It was stated that all the skills that make up a group of design engineers skills of the future engineers of landscape management, are important, and their formation should be carried out in a harmonious relationship.

Design skills, designing of landscape management, operations engineers garden economy, creativity.

УДК 378.147:372.874

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ "ТОПОГРАФІЧНЕ І ЗЕМЛЕВПОРЯДНЕ КРЕСЛЕННЯ"

***Н.К. Шемчук, магістрант
Н.С. Журавська, доктор педагогічних наук***

У статті розглядається пізнавальний інтерес студентів до самотійної роботи під час виконання практичних робіт з дисципліни «Топографічне і землевпорядне креслення». На основі діяльнісного підходу обґрунтовано загальні вимоги до практичної підготовки фахівців-землевпорядників, що конкретизуються такими основними положеннями: максимальне наближення практичної підготовки до виробництва; готовність до постійного поглиблення своїх знань, удосконалення практичних навичок; швидке адаптування до змін як внутрішнього, так і зовнішнього середовища у фаховій діяльності; готовність до роботи з новою технікою, до впровадження прогресивних технологій; готовність до зміни профілю діяльності, не пов'язаної з отриманою раніше фаховою підготовкою; сформованість потреби до самовдосконалення.

Методика, самотійна робота, практичне навчання, контроль умінь і навиків, активізація навчально-пізнавальної діяльності.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Актуальним є впровадження сучасних методів проведення практичного заняття, головними перевагами яких є орієнтація на співробітництво викладача і студента, оптимальне співвіднесення теоретичних засад та практичного опанування фаху, активний самотійний пошук, творчий підхід до навчальної діяльності, створення особливої емоційної атмосфери, опора на самооцінювання